

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ความหมาย

ระบอบการปกครองที่ **“ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครองและสามารถใช้อำนาจนั้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญ”**

- “อำนาจการปกครองของประชาชน”
- “การใช้อำนาจของประชาชน” และ
- “บทบาทและสถานะของพระมหากษัตริย์ในฐานะที่ทรงเป็นประมุขของรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญ”

อำนาจ การปกครอง ของประชาชน

หลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ถือว่าอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ หรือที่เรียกว่า
“**อำนาจอธิปไตย**” นั้นเป็นของประชาชนทุกคนร่วมกัน
ในการใช้อำนาจอธิปไตยนั้นสามารถแบ่งเป็น 3 ฝ่าย คือ

- **ฝ่ายนิติบัญญัติ** คือ รัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎหมาย
พิจารณาเงินงบประมาณ และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล
- **ฝ่ายบริหาร** คือ รัฐบาล มีหน้าที่ในการนำกฎหมายมาบังคับใช้ และ
ออกกฎหมายบางส่วน ตลอดจนป้องกันประเทศ ดูแลกิจการระหว่าง
ประเทศ ระบบเศรษฐกิจ และการจัดบริการสาธารณะ
- **ฝ่ายตุลาการ** คือ ศาล มีหน้าที่ตีความตามตัวบทกฎหมายและ
รัฐธรรมนูญ รวมทั้งตัดสินพิพากษาคดีความต่างๆ

การใช้อำนาจของประชาชน

ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจการปกครองสามารถใช้อำนาจนั้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ประชาชนแต่ละคนสามารถใช้สิทธิในการได้รับบริการและการปกป้องคุ้มครองจากรัฐ มีเสรีภาพในการแสดงออกและเรียกร้องสิทธิที่ตนและชุมชนพึงมีพึงได้ในเรื่องต่างๆ

ประชาชนยังสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการตัดสินใจนโยบายได้ด้วยตนเอง ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย การมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ และการจัดทำงบประมาณ การออกเสียงประชามติ เป็นต้น

การใช้อำนาจผ่านการเลือกตั้งผู้แทนเพื่อกำหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

บทบาทและสถานะของพระมหากษัตริย์ ในฐานะที่ทรงเป็นประมุขของรัฐ ภายใต้รัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญฉบับถาวรของไทยทุกฉบับได้มีการระบุถึง
พระราชอำนาจตามรัฐธรรมนูญของพระมหากษัตริย์ไว้ ได้แก่
ทรงเป็นประมุขของรัฐ เป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้
ทรงเป็นพุทธมามกะและอัครศาสนูปถัมภก ทรงเป็นจอมทัพไทย

บทบาทและสถานะของพระมหากษัตริย์ในฐานะที่ทรงเป็นประมุข ของรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญ (ต่อ)

พระราชอำนาจเฉพาะ ได้แก่ การสถาปนาฐานันดรศักดิ์และพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์การแต่งตั้งและถอดถอนข้าราชการในพระองค์
การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ การสืบราชสันตติวงศ์ การแต่งตั้ง
องคมนตรี และการพระราชทานอภัยโทษ และทรงมีพระราชอำนาจในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ

นอกจากนี้ ยังทรงเป็นต้นแบบทางวัฒนธรรม ศิลปะ และประเพณีของ
ประเทศไทย ทรงเป็นแบบอย่างที่เป็นรูปธรรมที่สุดของความเป็นไทย ทรงเป็น
ต้นคิดและเป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และ
ยังทรงดำรงพระราชสถานะเหนือการเมือง อันทำให้พระองค์ทรงดำเนิน
พระราชสถานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ

